

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXVII. Tametsi peccata omnia invicem connexa non sint; plurima
tamen cum quibusdam aliis connexa esse solent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

mortis, sed post mortem non demeretur: utpote non jam amplius in statu demeriti.

CAPUT XXVI.

Tametsi peccata omnia invicem connexa non sint; plurima tamen cum quibusdam aliis connexa esse solent.

- 247 **P**lurimum expedit Confessarios nosse istam connexionem, ad eamque reflectere, dum peccatorum confessiones excipiunt, tum ut penitentes congruè examinent, tum ut ipsos instruant, convenientiaque ipsis remedia præscribant.
- 248 Certum est ergo peccata omnia invicem connexa non esse, nec actu, nec affectu, quasi reus unius, reus sit omnium. Cum frequenter contingat affectum erga unum excludere affectum erga aliud ipsi oppositum. Nam affectus avaritiæ v. g. excludit affectum prodigalitati.
- 249 Opponitur quidem testimonium Jacobi 2. dicentis: *Quicumque totam legem servaverit, offendat autem in uno, factus est omnium reus.* Sed Augustinus epist. 29. & Beda sic illud exponunt, ut offendens mortaliter uno, perdat charitatem, quæ finis est præceptorum omnium; & sic reus sit omnium, non quod omnia violet, propriè loquendo, sed quod omnia frustret principali sine suo. Quemadmodum si Rex Gubernatori civitatis, ab hostibus obsidenda, multa det præcepta, v. g. tenendi portas clausas, singulis propugnaculis providendi de sufficienti militum numero, ponendi bonas excubias ad loca magis exposita, &c. per negligentiam verò unius ex dictis præceptis contingeret civitatem ab hostibus capi: Gubernator iste rectè diceretur frustranea reddidisse omnia ista præcepta, & sic quodammodo reus omnium; eò quod omnia frustra esset sine principali à Rege intento, qui erat impedire ne civitas interciperetur.
- 250 Plurima nihilominus peccata cum quibusdam aliis frequenter connexa esse, manifestum faciunt exempla sequentia.
- Nam superbia v. g. per quam appetimus supra alios in aliqua qualitate excellere (v. g. in doctrina, divitiis, honoribus) causa esse solet invidiæ, quâ invidemus aliis in ea qualitate nos superantibus, vel æquantibus, seu eorumque qualitatibus, ut æstimationem nostram propterea diminui putemus. Ipsaque invidia ulterius causa esse solet detractionum, vituperationumque, quibus hominum illorum æstimationem diminuere conamur; sicut & gaudiorum de malis ipsorum, necnon desideriorum, quibus malum ipsis optamus, & quandoque etiam procuramus; odiorum quoque & aversionum ab istis personis, &c.
- 251 Peccatum fornicationis sæpè consequuntur peccata contra naturam, quibus generatio proli, vel nativitas impeditur, scilicet pollutio vel abortus. Eandemque fornicationem antecedere solent sollicitationes, deceptiones, fictæ

promissiones, turpiloquia, fœdi tactus, pollutiones, &c.; eandemque frequenter subsequuntur variæ delectationes morosæ, impuraque desideria, ad resuscitandam imaginationem actus commissi. Tamen verò ex ipsa confessione fornicationis satis intelligantur aliqui tactus libidinosi, & turpiloquia proxime antecessisse, vel subsecuta esse; non tamen ea quæ repetitis vicibus diu antè, vel post contigerunt. Eidem quoque fornicationis peccato frequenter conjuncta est seductio ac perditio innocentis animæ, quam seductor tenetur exemplo, oratione, & quibus potest modis ad emendationem, gratiaque amissæ statum reducere. Ad quod pauci attendunt. Denique inveterata consuetudo istius, seu aliorum peccatorum mortalium, sicut & frequens facilisque relapsus, frequenter connectuntur cum sacrilegis confessionibus, & communionibus, violationibusque præcepti de sabbatho sanctificando, dum ne in ordine quidem ad eorum sanctificationem affectum ad similia exuunt, sed scienter retinent.

Peccatum furti sæpè connexum est cum iræ interruptis desideriis ac deliberationibus alia furtiva committendi, injuriosisque suspicionibus, quibus persona innocens propter istud furtum impetitur, & aliquando diffamatur, affligitur, &c.

Peccatum ebrietatis, in frequentata popina commissum, connexum esse solet cum provocationibus aliorum ad haustus intemperatos, turpiloquiis, detractionibus, blasphemis, pejerationibus, temporalium bonorum dissipationibus, festorum profanationibus, magnis in familia jurgiis & discordiis, neglectu officii specialis, sicut & generalis officii hominis Christiani.

Peccatum iræ comitari solent rixæ, altercationes, injuriosæ improprietates, contumeliæ, diræ imprecationes, scandala præsentium, voluntas ulciscendi, vel nocendi, seu ipsa etiam illatio nocuenti. Post altercationem quoque frequenter sequitur diuturna aversio animi, denegatio communium dilectionis signorum, vel specialium, quæ inferior superiori, vel conjux debet conjugi, &c. v. g. denegatio debiti conjugalis. Frequenter etiam sequuntur detractiones, aliaque ejusmodi.

Peccatum avaritiæ, in personis divitibus, frequenter connexum est cum gravi transgressione præcepti eleemosynæ, cumque illicitis conquirendi modis, licet avaritiâ excæcati illicitos esse non agnoscant. In Ecclesiasticis verò, præter frequentem transgressionem præcepti eleemosynæ, frequenter connectitur cum simoniacis, seu aliis pervertis intentionibus & modis, quibus ad ecclesiastica perventum est beneficia, vel ad Ordines sacros; cum simoniaco quoque affectu, quo functiones sacræ peraguntur, cumque Laicorum scandalo, & tanta implicatione temporalium, ut spiritualia negligantur. Ex quibus satis patet, Confessarium reflectere debere ad similes peccatorum connexiones.

CAPUT XXVIII.

Causa peccatorum interna & externa.

256 **N**otitia causarum illarum, ad easque reflexio, valde utilis, imò necessaria est ad humiliandam hominis superbiam, ipsumque excitandum ad jugem sui custodiam, vigilantiamque adversus inimicos suos, tam domesticos, quam extraneos (de quibus c. seq.) nec Confessario minus necessarium est nosse causas morborum spiritualium, quam corporali medico corporalium; ad hoc utique ut possit causas illas pœnitentibus exponere, congruaque adversus eas remedia præscribere.

257 Meminerit itaque homo se esse ad instar civitatis obsesse, quæ (præter hostes ipsum exterius oppugnantes) interius habet proditores, cum externis hostibus communicationem habentes, à quibus moventur ut unâ cum ipsis prodicionem civitatis machinentur. Accedit ad cumulum miseriæ, quòd civitatis istius Gubernator, nec scientiam habeat, nec zelum necessarium pro defensione civitatis.

258 Quòd homo sit ad instar talis civitatis, ostenditur ex eo quòd hostes ipsius exteriores sint dæmon & mundus, à quibus continuò oppugnatur, (uti videbitur cap. . .) ad procurandum ipsius ruinam. Ratio verò, ipsi data ad ipsum dirigendum, & voluntas per quam imperare debet reliquis animi facultatibus pro defensione ipsius in negotio salutis, valde deficiant in necessariis ad bonam defensionem; ratio propter profundas ignorantia tenebras, quibus subjacet in iis quæ spectant ad salutem; voluntas propter malitiam, sui amorem, & salutis incuriam.

259 Variæ itaque sunt causæ internæ peccatorum, videlicet ex parte intellectus ignorantia, & pronitas in errores; ex parte voluntatis, inordinatæ concupiscentiæ & passiones, tantaque infirmitas, seu pronitas in malum, ut voluntas, sui amore corrupta, sine auxilio gratiæ peccatum vitare non possit. Hisce causis internis, aliæ plerumque accedunt, prava scilicet consuetudo, malitia, salutis incuria, &c. Accedunt & causæ peccatorum externæ, dæmon scilicet & mundus, sub quo comprehenduntur omnia quæ in mundo sunt, etiam prava exempla, & consilia, quæ nos ad peccatum sollicitare possunt, vel decipiendo nos ex parte intellectus, vel excitando in nobis concupiscentias & passiones.

260 Cæterum ut suam quisque miseriam magnam agnoscat, ad originem recurrendum est, explicandaque quatuor vulnera magna, per peccatum originale nobis inflicta (quæ sunt ignorantia in intellectu, malitia in voluntate, concupiscentia & infirmitas in appetitu inferiori) & quomodò vulnera ista per peccata augeantur actualia. Sit itaque

§. I.

Explicatur magna hominis ignorantia.

261 **Q**uam magnum sit ignorantia vulnus, experientia docet in parvulis & adultis.

Nam in parvulis ita sopita, & quasi extincta est ratio, ut pluribus annis sint quasi pecudes, non quasi homines, animam rationalem habentes: jam enim reus delicti infans, necdum capax præcepti, tam profundâ ignorantia caligine est involutus & pressus (ait Aug. l. 2. de peccat. merit. c. 36.) ut nesciat ubi sit, quid sit, à quo creatus, à quibus genitus sit, neque tamquam de somno excitari possit, ut hæc saltem demonstrata cognoscat, sed expectetur tempus, quo hanc, nescio quam, velut ebrietatem, non per unam noctem (sicut qualibet gravissima solet) sed per aliquot menses, annos, paulatim digerat, nec nisi multis molestiis, laboribus, instructionibus, castigacionibus, perveniat ad modicum scientia, quo rudioris ignorantia partem depellat.

Jam quid de adultis dicam? quorum pars 262 longè maxima res scitu maximè necessarias damnabiliter ignorat toto vitæ tempore, ita ut vel nesciant à quo Conditor, & quem in finem acceperint ut sint, & quem ad scopum ipsis præcipuè sit collimandum; vel, si prima ista fundamenta sciant, ad ea non reflectant, vel certè ignorent media, per quæ ad finem illum & scopum pervenire debeant. Cum enim unica ad id via, vita sit christiana, maxima eorum, etiam Catholicorum pars, ne quidem novit in quo vita ista consistat, nec quæ sint ipsius regulæ, quod Christiani hominis officium, &c. Et si hoc aliquousque noverunt in generali, pauci sciunt, vel ad id advertunt in particulari, saltem in plerisque actionibus suis, ut patet, tum in tot superbis, avaris, ambitiosis, voluptuosis, & mundanis hominibus, qui sæculi amorem in se prædominantem, quamdiù in crimen palpabile non prodit, præcordis cæcitate non vident. Tum in peccatis omissionis, in quæ ignorant, vel non advertentes incidimus, dum v. g. Deo non rependimus satis frequentem, vel satis ferventem amorem, cultum, gratiarum actionem, orationem; vel proximis, maximè domesticis, ea non impendimus, ad quæ ex officio, vel ex charitate tenemur, v. g. monitionem, correptionem, pro ipsis orationem, eleëmofynam corporalem vel spiritualem; vel dum salutem nostram non satis consulimus, vigilando, orando, regulam nostram servando, peccata etiam venialia vitando, &c.; vel denique actiones nostras, penè omnes, occulto quodam inficimus affectu superbiæ, amoris proprii, &c.

Tam profundam, universalemque ignorantiam 263 adjuvat summa plurimorum indocilitas, in aliquibus proveniens ex dispositione corporis, quâ carni sic immerfa est anima, ut spiritualia vix concipere queat, vix etiam capere, & retinere necessaria necessitate mediæ ad salutem; quam indocilitatem plerumque fovet modica rerum spiritualium cura, æstimatioque, & nimia implicatio in negotiis secularibus, vel rebus corporalibus. In aliis, iisque valde multis, indocilitas illa provenit, vel à pertinaci sensuum præjudicio, quo fit ut ea omnia respuant quæ